

VOORBEREIDINGSTIJD

15 minuten

LESTIJD

60 minuten

burgerschap ONTWERP EEN SAMENSPEELPLEK

GROEP 6-8

LESDOEL

De kinderen doen onderzoek op een speelplek (of schoolplein) en leren nadenken over hoe een speelplek voor *iedereen* eruit ziet, met en zonder beperking:

- hoe ervaren kinderen met een handicap de speelplek anders dan kinderen zonder handicap;
- wat zijn de risico's;
- wat zijn mogelijke oplossingen;
- hoe kan deze speelplek aangepast worden om een speelplek voor iedereen te worden?

Kerdoel 2: De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.

Kerdoel 34: De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.

Kerdoel 55: De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

INHOUD

Voorbereiding

Print de werkbladen en kies een speelplek om naartoe te gaan.

Kies of je de opdracht in groepjes, plenair of individueel wil laten doen. Maak eventueel groepjes. Voor opdracht 1B is het handig als er tweetallen gemaakt worden.

Inleiding

Spelen is belangrijk voor iedereen, ook als je in een rolstoel zit, blind bent of een andere handicap hebt. Bij het ontwerpen van speelplekken moeten we wél rekening houden met wat kinderen met een handicap niet of moeilijker kunnen.

De kinderen ervaren vandaag een beetje hoe het is om iets niet goed te kunnen. Van daaruit gaan ze nadenken hoe ze dat kunnen oplossen door ontwerpideeën te maken voor de speelplek waar ze zijn.

BENODIGDE MATERIALEN

- Werkbladen (dubbelzijdig geprint, bij voorkeur op A3)
- Pennen, potloden of stiften

Tip! Kennen de kinderen iemand met een handicap, spelen ze daar weleens mee, waar hebben zij dan bijvoorbeeld moeite mee?

Aan de slag

Leg de leerlingen uit wat de bedoeling is, en ga daarna naar de speelplek voor deze opdracht.

Opdracht 1

Het is de bedoeling dat kinderen ervaren hoe het is om iets niet goed te kunnen (zien, horen, lopen), wat daarbij de risico's op een speelplek zijn en hoe dat opgelost kan worden.

- Er kan gelet worden op de toegankelijkheid (kan een kind overal komen) en veiligheid. Bij toegankelijkheid zijn bijvoorbeeld de ondergronden belangrijk: kunnen rolstoelen bij de mandschommels komen, zijn er opstapjes of hellingbanen, wat voor ondergronden zijn er, zijn er paden langs de toestellen, etc.
- Ook is de directe omgeving van belang: is er water, is er groen omheen en wat voor groen is dat, etc.
- Hoe beïnvloeden deze aspecten van de speelplek het gebruik van de speelplek voor iemand met een handicap?

Opdracht 2

De leerlingen onderzoeken nu de ruimte op de speelplek: wat is er allemaal, wat kan er, hoe kan er gespeeld worden en waar zijn de risico's die ze bij opdracht 1 gevonden hebben? Bespreek de bevindingen kort in de groep.

Opdracht 3

Help de leerlingen een handicap kiezen waarvoor ze ideeën gaan bedenken om de speelplek te verbeteren aan de hand van de resultaten van opdracht 1 en 2.

Belangrijk is dat kinderen met en zonder handicap samen kunnen spelen.

Voorbeelden:

- Spelen met water en zand of in de natuur is voor iedereen leuk, maar je moet er dan ook kunnen komen;
- Sommige toestellen zijn aangepast voor bijvoorbeeld rolstoelen (speelhuisjes met hellingbaan, rolstoeldraaimolen, mandschommel, rolstoeltrampoline);
- Vormen en lijnen op de verharding (parcours) of verkeerspleintjes zijn ook voor veel verschillende doelgroepen leuk.

Differentiatie

Je kunt op de volgende manieren differentiëren:

- Keuze beperking: (1) hele klas zelfde beperking, van tevoren kiezen; (2) groepjes/leerlingen zelf beperking laten kiezen; (3) vooraf een aantal beperkingen bedenken en de groepjes/leerlingen laten kiezen. *Voorbeelden van beperkingen: blind of doof zijn, niet goed kunnen lopen, niet goed tegen veel drukte/prikkels kunnen, moeilijk vinden om vrienden te maken, etc.*
- Groepjes of leerlingen kunnen hun onderzoek en ontwerpideeën ook nog presenteren aan elkaar met behulp van de tekening en antwoorden op de werkbladen.

Reflectie

Haal de groep weer bij elkaar, laat de kinderen vertellen wat ze bedacht hebben en sluit de les af met de vragen:

- Wat voor nieuws heb je geleerd over deze speelplek? (als de kinderen de speelplek al kennen)
- Kijk je nu anders tegen speelplekken aan?

Ontwerp een speelplek voor kinderen met en zonder handicap

Naam:..... Leeftijd:.....

1

Wat gebeurt er allemaal op de speelplek?

Je loopt steeds een rondje over de speelplek. Voer de opdrachten hieronder uit en kom erachter hoe **inclusief** de speelplek is.

Een **inclusieve speelplek** is een speelplek waar iedereen samen kan spelen. Ook als je een handicap hebt, waardoor je bijvoorbeeld niet kunt zien of lopen.

1A Doe je oren dicht en loop een rondje over de speelplek.

1. Wat zie je allemaal?
2. Wat voel je op de speelplek?
3. Welk gevaar is er nu je niet kunt horen?
4. Hoe zou je dat gevaar kunnen oplossen?

1B Loop dit rondje in tweetallen: de één met dichte ogen, de ander stuurt degene die de ogen dicht heeft.

1. Wat hoor je allemaal?
2. Wat voel je op de speelplek?
3. Wat voor gevaar is er nu je niet kunt zien?
4. Hoe zou je dat gevaar kunnen oplossen?

1C Hinkel nu een rondje op één been. Dit is natuurlijk niet precies hoe iemand in een rolstoel op een speelplek beweegt, maar zo krijg je wel een idee hoe het is om niet goed te kunnen lopen.

1. Wat zie en hoor je allemaal?
2. Wat voel je op de speelplek?
3. Welk gevaar is er nu je niet goed kunt lopen?
4. Hoe zou je dat gevaar kunnen oplossen?

Wat **voel** je allemaal op de speelplek?
Denk aan de grond (gras, steen, rubber), waar de speeltoestellen van gemaakt zijn, struiken (prikken ze?), etc.

Wat **hoor** je op de speelplek allemaal?
Denk aan iemand die roept dat er een bal aan komt, iemand die aan je vraagt of je mee komt spelen, gelach, vogels die fluiten, etc.

Wat **zie** je allemaal op de speelplek?
Denk aan welke speeltoestellen er zijn, losliggende tegels, water dat heel dichtbij is, een bal die aan komt vliegen, bankjes, andere mensen, etc.

1D Je weet nu hoe inclusief de speelplek is. Hoe goed kun je hier spelen als je niet kunt zien, horen of in een rolstoel zit?

Ontwerp een speelplek voor kinderen met en zonder handicap

Op het rooster hiernaast kun je een **plattegrond** van de speelplek tekenen. Je ziet de speelplek dan eigenlijk van bovenaf en zo kun je goed zien waar alle speeltoestellen zijn, maar ook waar bankjes en bomen zijn.

2

Hoe ziet jouw speelplek er nu uit?

1. Teken de vorm hiernaast. Teken ook wat je allemaal kunt doen op de speelplek. Waar zijn de speeltoestellen, bomen, heuvels, paden, etc.?
2. Geef ook aan waar de gevaren zijn die je in opdracht 1 hebt gevonden.

3

Hoe kan het beter?

Je hebt de speelplek nu goed onderzocht en weet waar de gevaren zijn als je een bepaalde handicap hebt. Kies samen met de juf of meester een handicap. Bedenk hoe de speelplek veranderd moet worden om met die handicap ook samen met de andere kinderen te kunnen spelen.

Teken dit op de plattegrond hiernaast.

Tip: Hoe veilig is het op de speelplek als je een handicap hebt?

Zijn er losliggende tegels, kunnen ballen je zomaar raken, is er water, etc.?

Kijk naar de **vorm** van de speelplek: is het een rechthoek, een driehoek, een cirkel, of een andere vorm? Let bij het tekenen ook goed op hoe de **speeltoestellen** naast of achter elkaar staan.

Tip: Bedenk hoe goed je overal kunt komen.

Zijn er paden naar de speeltoestellen, stoepjes waar je niet overheen kunt? Wat ligt er onder de speeltoestellen (gras, modder, rubbertegels, etc.)?

